

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Juni 2025
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Johannes Jørgensen
Hold	24pDA

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion til litterære genrer – syndefaldsmotivet
Titel 2	Dokumentar
Titel 3	Sprog og grammatik
Titel 4	Innovation og kommunikation
Titel 5	Romantikken
Titel 6	Taler og argumentation
Titel 7	
Titel 8	
Titel 9	
Titel 10	
Titel 11	
Titel 12	
Titel 13	
Titel 14	

Titel 1	Introduktion til litterære genrer - syndefaldsmotivet
Indhold	Mads Rangvind og Mimmi Sørensen: <i>Perspektiver i dansk</i>, s. 17-20 og s.62-85: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=136 & https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p145 1.mosebog: <i>Syndefaldsmyten</i> Mark Twain: <i>Adam og Evas dagbog</i> (uddrag), 1931 Mark Twain: <i>Evas dagbog</i> (uddrag), 1905 Helle Helle: "Sit eget system" af <i>Biler og dyr</i>, 2000 Anders Bodelsen: "Drivhuset" af <i>Drivhuset</i>, 1965 Folkeviser: <i>Lindormen</i> Karen Blixen: "Ringene", 1954 Christian Lollike: <i>Manifest 2083</i> (drama, 2012) + opsætning (værk)
Omfang	Ca. 30 lektioner
Særlige fokuspunkter	Klasseundervisning/forståelse/fortolkningshypotese/analyse og fortolkning/syndefaldsmotiv/motiv og tema/fortællertyper, ydre og indre personkarakteristik/flade og runde personer/miljøkarakteristik/tekstens konkrete niveau og tekstens abstrakte niveau samt det symbolske niveau/intertekstualitet/perspektivering At udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt At anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. At analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster At demonstrere viden om fagets identitet og metoder At kende til og anvende: • Grundlæggende litterær analyse: Fortolkningshypotese, motiv, tema, fortæller, synsvinkel, person- og miljøkarakteristik, intertekstualitet og perspektivering • Værklæsning: Læseteknikker • Skriftlighedsforløb: Redegørelse, personkarakteristik, citatteknik (pointe, citat, kommentar), kreative skriveopgaver, inddragelse af Ai
Væsentligste arbejdsformer	

Titel 2	Dokumentar
Indhold	<i>MinLæring: om dokumentargenren, filmiske virkemidler og autenticitetsmarkører</i> <i>Dox: "Definition, autenticitetsmarkører og etik", s.16-26</i> <i>Krydsfelt: Om dokumentargenrer: Sociologisk, portræt, institution, sagsorienteret, s.298-300</i> <i>Krydsfelt: Om fortælleformer: Den poetiske, den interaktive, den observerende og den autoritative, s.300-301.</i> Kernetekster: <i>"Den sorte svane", afsn 1, TV2 (medieværk)</i> DR 2017: <i>Børnene på psyk</i>, afsnit 1, (CFU: 00.00-04.17) Kasper Torsting: <i>Rocket Brothers</i>, 2003 DR 2012: <i>Fattige danske børn – Den usynlige arv</i>, (CFU: 00:00-03.50) Lars Engels: <i>Natlæger på Vesterbro</i>, 1990, <i>Havregød til Egon</i>, DR 1995 TV2: <i>Den sorte boks, Mysteriet om Kim</i>, 2006
Omfang	20 lektioner
Særlige fokuspunkter	Dokumentargenren og undergenrer; herunder den sociologiske dokumentar, portrætdokumentaren, institutionsdokumentaren og den sagsorienterede dokumentar Fakta- og fiktionskoder Filmiske virkemidler; herunder billedudsnit, perspektiv, kamera-bevægelse, lys og lyd, klipning. Dramaturgi og dramaturgiske modeller Fortælleformer; herunder autoritativ, poetisk, interaktiv, observerende Autenticitetsmarkører Isenesættelse, troværdighed og autenticitet n iscenesatte virkelighed, genopfriskning fra første år om filmiske virkemidler, fakta- og fiktionskoder Analyse af levende billeder: billedudsnit, perspektiv, komposition, kamerabevægelser, point of view, lys/farver, forløbsstruktur og lyd
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, skriftlige øvelser, fremlæggelser, projektarbejde, dokumentaranalyse

Titel 3	Sprog og grammatik
Indhold	Berit Riis Langdahl m.fl: <i>Krydsfelt</i>, s.190-214 Forskellige kommateringsopgaver Forskellige ordklasse-opgaver Grammatikøvelser i <i>Styr på sproget</i> Klaus Rifbjerg: "Livet i badeværelset", 1963 Peter Seeberg: Biografi af en snegl, 1981 MinLæring om Ordklasser, grammatik osv Ordklasser: https://sproget.dk/leg-og-ler/grammatik-for-dummies/ordklasser-1 Eget materiale (mestendels fra Sprogets veje)
Omfang	15 lektioner
Særlige fokuspunkter	Ordklasser, semantik, syntaks, aktive og passive sætninger, helsætninger og ledsætninger, hypotakse og paratakse, tegnsætning, sprogbrug og funktion, sproghistorie
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Individuelt Skriftligt arbejde

Titel 4	Innovation og kommunikation
Indhold	AIDA-modellen mm.: https://idansk.systime.dk/?id=181 Herning Bluefox hjemmeside: www.bluefox.dk (forsiden) <i>Perspektiver i dansk</i> om sproglig stil: https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=206 Herning Blue Fox: <i>Blue goes green</i> <i>iDansk</i> om modtager og segmenter: https://idansk.systime.dk/?id=182#c2248 <i>Textanalyse</i> om målgruppens særlige kendetegn: https://textanalyse.systime.dk/?id=594#c2255 <i>Perspektiver i dansk</i> om retorik (https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=138) og appelformer (https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=177#c547) <i>Bæredygtighed i studieområdet</i>: https://baeredygtighedistudieomraadet.systime.dk/?id=148&L=0
Omfang	12 lektioner
Særlige fokuspunkter	Tilegne sig viden om kommunikations- og sprogbrugsanalyse Træne analyse af kommunikation og sprogbrug: Læse et professionsorienteret værk: Herning Blue Fox hjemmeside Få kendskab til og fortrolighed med brugen af følgende faglige redskaber: Det retoriske pentagram til analyse af kommunikationssituationer Websideanalyse, herunder AIDA-modellen Få kendskab til begreberne innovation og bæredygtighed Brobygning til videregående uddannelse Træne formidlingskompetence Træne innovative kompetencer
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Informationssøgning via Internettet Skriveøvelser

Titel 5	Romantikken
Indhold	Adam Oehlenschläger: <i>Guldhornene</i>, 1802, og <i>Fædrelandssang</i>, 1819 Schack von Staffeldt: <i>Indvielsen</i>, 1804 H. C. Andersen: <i>Danmark mit fædreland</i>, 1850, <i>Klokken</i>, 1845, <i>Skyggen</i>, 1855 Steen St. Blicher: <i>Sildig opvaagnen</i>, 1828 N. F. S. Grundtvig: <i>Danmarks trøst</i>, 1820 Caspar David Friedrich <i>Abbediet i egeskoven</i> Platons hulelignelse, www.youtube.com <i>Litteraturens veje</i>: om romantikken Steen Beck og Tony Andersen: <i>11: Klokken</i>, Podcast om Andersen-eventyr
Omfang	30 lektioner
Særlige fokuspunkter	Genre- og periodebevidsthed med bl.a. universal- og nationalromantik, organismetanke, panteisme, nyplatonisme, dualisme, guldalder, poetisk realisme, romantisme Sammenhængen mellem litterære strømninger og politiske og kulturelle strømninger i perioden, samt litteraturens internationale påvirkning. At udtrykke disse kendskaber. Skærping af tekstanalytiske kompetencer. Perspektivering til historisk og samfundsmæssig udvikling Den upålidelige eller utroværdige fortæller Den sproglige opmærksomhed ved nærlæsninger øges.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Fremlæggelser Skriftligt arbejde Virtuelle arbejdsformer

Titel 6	Taler og argumentation
Indhold	Rangvid, Mads og Sørensen Mimi: <i>Perspektiver i Dansk</i>, p.175-190 – med tilhørende artikler (https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p175, https://perspektiver.ibog.dansklf.dk/?id=p184) Poul Nyrup Rasmussen: "Tale ved SID's kongres" Greta Thunberg: "Tale ved klimamarchen 2019" Leonardo DiCaprio: "Tale i FN" (antologi Perspektiver i dansk) Antoine Leiris: "I får ikke mit had" og "Brev til Melvil" i <i>Perspektiver i dansk – antologien</i> Frederiks bryllupstale til Mary, 2004 Christians tale i Thomas Vinterbergs Festen George Bushs tale 9/11 Osama bin Ladens respons på Bush' tale (nederst på denne side) Lars Løkke Rasmussens tale ved en mindehøjtidelighed foran den franske ambassade i København, 15. november 2015 Ketty Dahls <i>Samfundsetikken udhules. Abort er blot et behageligt alternativt ord for drab</i>, <i>Kristeligt Dagblad</i> 28. maj, 2013 <i>Abort gør dig ked af det</i> fra Choose Life (https://www.youtube.com/watch?v=4je3WVCWrO4, produceret af Brand Experience Designer på vegne af Retten Til Liv) Forsvarets syn på Afghanistan, 2011 Soldaterminder: <i>Til ære for de danske soldater</i>: http://www.youtube.com/watch?v=tpbMAGYvIGQ <i>Unmanned</i>: https://unmanned.molleindustria.org/#, 2012 (værk) Greg Costikyans definition af et spil, i Jakob Horn Møllers "Computerspil", 2020
Omfang	30 lektioner
Særlige fokuspunkter	Mundtlighed og kommunikation, retorik og argumentation Kerneteksterne koncentrerer sig om det sproglige stofområde, hvor de supplerende tekster åbner for de andre perspektiver. Talegenrer, Ciceros pentagram, appelformer, stilistiske figurer, argumentationsmodel og argumentationsgreb, diskursanalyse
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Fremlæggelser Skriftligt arbejde

